

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ СКОПЈЕ

Врз основа на член 96 од Законот за енергетика* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18, „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24) Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, Друштво за дистрибуција на електрична енергија, на седницата одржана на 23.5.2025 година со Одлука бр. 02-1400/2/1 донесе

МРЕЖНИ ПРАВИЛА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА МРЕЖНИТЕ ПРАВИЛА ЗА ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 1

Во Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија („Службен весник на РМ“ број 191/19, 101/22 и 68/24) во членот 23 по ставот (2) точките 3), 4), 5), 6), 7) и 8) се коригираат во ставови (3), (4), (5), (6), (7) и (8).

По ставот (8) се додава нов став (9) кој гласи:

„(9) Кога земјиштето или објектот за кое е поднесено барање за приклучување е во сопственост на повеќе лица, барателот кон документацијата од ставот (8) на овој член задолжително прикачува и согласност од сите сосопственици.“

Член 2

Во членот 27 во ставот (8) зборовите „пумпи за вода“ се бришат.

По ставот (8) се додава нов став (9) кој гласи:

„(9) Решението за согласност за приклучување на дистрибутивна мрежа на пумпи за вода се издава по барање на корисникот со приложување на соодветен акт од надлежен орган за наводнување односно АД Водостопанство на Република Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, со која ќе потврди дека нема водоводна инсталација на предметното подрачје.

Ставовите (9) и (10) стануваат ставови (10) и (11).

Член 3

Во Членот 32, по ставот (4) се додава нов став (5) кој гласи:

„(5) По исклучок од ставот (3) на овој член, за пумпи за вода максималната едновремена моќност не може да биде поголема од 6,6kW.“

По ставот (5) се додава нов став (6) и гласи:

„Инсталирана моќност е номинална наизменична моќност (АЦ) на електричната централа или уредот за складирање на електрична енергија (УСЕЕ), која се мери во kW или MW. Инсталираната моќност може да биде еднаква или поголема од одобрената максимална едновремена моќност.“

Во ставот (6), кој станува став (7), по зборовите „се одобрува согласно барањето“ точката се брише и се додаваат зборовите „односно согласно основниот проект и техничките карактеристики на електроцентралата и/или УСЕЕ“.

Ставовите (7) и (8) стануваат ставови (8) и (9).

Член 4

Во Членот 35, во став (7), по зборовите „сите идни приклучоци ќе се третираат како нестандарден“ се додаваат зборовите „се додека сумата од наплатените надоместоци за приклучување не се изедначат со инвестицијата“.

Член 5

Во членот 35 во ставот (3) зборовите „и/или“ се заменуваат со „или“.

Член 6

Во Членот 46, во ставот (1), зборовите „добиените одредби“ се заменуваат со зборот „одредбите“.

Член 7

По Членот 47, по ставот (6) се додаваат два нови ставови (7) и (8) кои гласат:

„(7) Во случај производителот да поседува Лиценца за пробна работа, ОДС ќе ја исклучи електроцентралата првиот нареден ден по истекот на Лиценцата за пробна работа.

(8) Производителот нема да биде ставен под напон без обезбеден далечински пренос на податоците и далечинско управување со прекинувачите на моќност на начин и услови како што е дефинирано во овие Мрежни правила.“

Член 8

По членот 47 се додаваат два нови Членови 47-а и 47-б кои гласат:

„Член 47-а

Ставање под напон на постоен производител со поставен уред за складирање на електрична енергија (УСЕЕ)

(1) Тестирањето на опремата се усогласува помеѓу ОДС и производителот со протокол, во кој се утврдуваат начинот и условите на работа како и меѓусебните односи помеѓу ОДС и производителот.

(2) Производителите на електрична енергија кои поседуваат лиценца за производство на електрична енергија издадена од РКЕ во која е вклучен поставениот УСЕЕ, со барањето за ставање под напон на поставениот УСЕЕ ја поднесуваат на електронската платформа и следната документација:

1) потврда од правно лице за извршување на таков вид на работи, дека внатрешниот приклучок и внатрешната инсталација во објектот/опремата се изведени во согласност со важечките технички стандарди и прописи,

2) лиценца за производство на електрична енергија издадена од РКЕ во која е вклучен поставениот УСЕЕ,

3) доказ за склучен Договор за купопродажба на електрична енергија.

(3) Ставањето под напон на производител се реализира само по изготвување на записник со позитивно мислење од извршен интерен технички преглед за приклучокот издаден од ОДС. Мислењето во записникот од извршениот технички преглед на ОДС се однесува исклучиво на објектот/опремата односно на УСЕЕ.

(4) Постоен производител со поставен УСЕЕ нема да биде ставен под напон без обезбеден далечински пренос на податоците и далечинско управување со прекинувачите на моќност на начин и услови како што е дефинирано во овие Мрежни правила.

Член 47-б

Ставање под напон на оператор на складиште за електрична енергија

(1) Тестирањето на опремата се усогласува помеѓу ОДС и операторот на складиште за електрична енергија со протокол, во кој се утврдуваат начинот и условите, како и меѓусебните односи помеѓу ОДС и операторот на складиштето за електрична енергија.

(2) Операторите на складиште за електрична енергија кои поседуваат лиценца за оператор на складиште за електрична енергија од РКЕ, со барањето за ставање под напон ја поднесуваат на електронската платформа и следната документација:

1) потврда од правно лице за извршување на таков вид на работи, дека внатрешниот приклучок и внатрешната инсталација во објектот/опремата се изведени во согласност со важечките технички стандарди и прописи,

2) лиценца за оператор на складиште за електрична енергија издадена од РКЕ,

3) доказ за склучен Договор за купопродажба на електрична енергија.

(3) Ставањето под напон на оператор на складиште за електрична енергија се реализира само по изготвување на записник со позитивно мислење од извршен интерен технички преглед за приклучокот издаден од ОДС. Мислењето во записникот од извршениот технички преглед на ОДС се однесува исклучиво на објектот/опремата односно на УСЕЕ.

(4) Операторот на складиште нема да биде ставен под напон без обезбеден далечински пренос на податоците и далечинско управување со прекинувачите на моќност на начин и услови како што е дефинирано во овие Мрежни правила.“

Член 9

Во Членот 57, по ставот (4) се додаваат нови ставови (5), (6) и (7) кои гласат:

„(5) Постоечка електроцентрала има право да поднесе барање за приклучување на УСЕЕ кој ќе биде приклучен на електроцентралата. По поднесено барање ОДС изготвува анализа за приклучување на УСЕЕ приклучен на електроцентралата. Анализата подразбира два главни чекори:

1) Оптоварувањата на елементите од постоечката дистрибутивна мрежа наведени во Член 55, став (3) бидат во дозволени граници, односно да не ги надминат номиналните активни компоненти на струјните оптоварувања при приклучување на УСЕЕ и

2) Напоните во сите јазли на разгледуваната мрежа од Член 55, став (3) да бидат во дозволени граници дефинирани во Членот 58.

(6) Доколку анализата од став (5), точка 1) задоволува, исполнет е првиот услов за приклучување на УСЕЕ на постоечка мрежа согласно бараната едновремена максимална моќност. Втората анализа нема да биде ограничувачка, доколку барателот постави релејна заштита на приклучокот на електроцентралата на која се приклучува УСЕЕ. Нагодувањето на заштитата се прави заеднички, со цел напоните во сите јазли на разгледуваната мрежа да не ги надминат граничните напони од Членот 58.

(7) Во случај на реагирање на заштитните функции нагодени согласно резултатите кои ќе произлезат од анализата добиени од став 5 точка 2 ,при што ќе дојде до исклучување на електроцентралата ОДС нема одговорност за настанатата штета поради неиспорачана електрична енергија. Реагирањето на заштитата поради други причини (земјоспој, куса врска и т.н.) не го иззема ОДС од одговорност.“

Член 10

По Членот 74 се додава Поглавје 4.5 во кое се додаваат два нови Членови 74-а и 74-б кои гласат:

Член 74-а

Општи принципи и дефиниции

(1) Уреди за складирање на електрична енергија можат да се приклучат на дистрибутивната мрежа само по претходно издадено Решение за согласност за приклучување на дистрибутивната мрежа од страна на ОДС, во согласност со овие Мрежни правила. Техничките параметри кои мора да ги исполнува приклучокот се дефинирани во член 55, член 57, член 58, член 59, член 60, член 61, член 63 од поглавјето “Приклучување на производители”.

(2) УСЕЕ е должен да обезбеди далечински пренос на податоците и далечинско управување со прекинувачите на моќност, соодветно за секој тип на производната постројка односно УСЕЕ, на начин и под услови како што е дефинирано во овие Мрежни правила.

(2) Во прилог на барањето за приклучување на УСЕЕ, барателот треба да ги достави следните документи:

1) Основен проект врз основа на кој е издадено Решението за поставување на опрема, или Решението за изведување на градба, или Одобрението за градење;

2) Решение за поставување на опрема или Решение за изведување на градба или Одобрение за градење за УСЕЕ издадено од надлежен орган согласно Закон за градење.

(3) Уред за складирање на енергија може да биде поставен:

1) Самостојно, со одделно мерење кое се користи само за уредот за складирање на електрична енергија,

2) Во електроцентрала,

3) Во објект на потрошувач во кој има и потрошувачка и производство на електрична енергија.

Член 74-б

Пресметка на надомест за приклучување на уреди за складирање на енергија

(1) Надоместокот за приклучување на УСЕЕ на дистрибутивната мрежа се утврдува согласно Методологијата за начинот на одредување на надоместокот за приклучување на дистрибутивната мрежа на електрична енергија, дадена во Прилог 1 на овие Мрежни правила.

(2) Доколку УСЕЕ е поставен самостојно или во електроцентрала, надоместокот за создавање на технички услови во дистрибутивната мрежа не се пресметува.

(3) Доколку УСЕЕ е поставен во електроцентрала, за него не се пресметува надомест за приклучување, освен ако анализите направени во член 57 став (5) точка 1) покажат дека треба да има зголемување на капацитетот на мрежа. УСЕЕ поставен во електроцентралата треба да плати и за активностите и опремата во самата електроцентрала кои произлегуваат од поставувањето на УСЕЕ, до точката на разграничување.“

Член 11

Во членот 138 во ставот (1) зборовите „став 0“ се заменуваат со зборовите „став (1)“.

Член 12

Во Член 163 по став (5) со додаваат ставови (6), (7) и (8) кои гласат:

„(6) Доколку при контрола на мерно место се утврди дека регистрираната електрична енергија не одговара на реално испорачаната/преземената енергија, тогаш ОДС има право да направи корекција на мерните податоци, поткрепено со техничко образложение за причината за корекцијата. Корекцијата на мерните податоци се прави со користење на посочените методи наведени по приоритет:

- 1) употреба на податоци од контролни мерни уреди
- 2) користење на податоци за биланс на електрична енергија
- 3) историски податоци за предадена/преземена електрична енергија на мерното место во последните 12 месеци.

(7) Во случај на направена корекција согласно ставот (6), а доколку коригираните мерни податоци се поголеми од претходно евидентираните мерни податоци, за разликата ОДС ќе фактура надомест на штета како збир:

1) производ од количините и просечната цена за набавена електрична енергија за покривање на загуби утврдена од Регулаторна комисија за енергетика во Одлуката за одобрување на регулиран максимален приход и тарифи за пресметковни елементи за дистрибуција на електрична енергија и

2) надоместок за користење на електропреносен и електродистрибутивен систем и

3) надоместок за организирање и управување на пазарот на електрична енергија.

(8) Во случај на направена корекција согласно ставот (6), а доколку коригираните мерни податоци се помали од претходно евидентираните мерни податоци, корисникот има право на надомест на штета, како производ од разликата во количините и соодветните тарифни ставови за користење на електропреносен и електродистрибутивен систем, при што ОДС ќе ја надомести штетата на корисникот без оглед дали корисникот ќе поднесе барање за надомест на штета.“

Член 13

Во Членот 168, во ставот (1) по точката 7) се додаваат точка 8) и точка 9) кои гласат:

„8) доколку е извршена манипулација односно делување на мерниот уред со уред приклучен во внатрешната инсталација кој прави пречки при мерењето на електричната енергија;

9) доколку е извршена манипулација односно делување на мерниот уред со уред кој создава импулсно електромагнетно поле и влијае на опремата за мерење електрична енергија.“

Член 14

Во Членот 173 ставот (1) се менува и гласи:

„(1) Неовластено преземената електрична енергија и моќност за потрошувачите приклучени на трифазна нисконапонска мрежа, а кога се приклучени повеќе потрошувачи на една трансформаторска станица СН/НН, се пресметува како производ од:

- номиналната моќност утврдена во зависност од номиналната струја на вод или осигурувачи согласно Табелата од овој член

- просечното дневно пресметковно време за потрошена електрична енергија согласно Табелата од овој член и

- Периодот за пресметка од Табелата од став (7) на овој член.

Табелата од ставот (7) се менува и гласи:

Номинална струја (на осигурувач или на приклучен вод) In (A)	Номинална моќност за трифазен систем P (kW)	Просечно дневно пресметковно време h/дневно	Период за пресметка денови	Потрошена електрична енергија kWh/годишно
10	6,9	10	365	25.185
16	11,1	10	365	40.515
20	13,9	10	365	50.735
25	17,3	10	365	63.145
32	22,2	10	365	81.030
40	27,7	10	365	101.105
50	34,6	10	365	126.290
60	41,6	10	365	151.840
63	43,6	10	365	159.140
80	55,4	10	365	202.210
100	69,3	10	365	252.945
125	86,6	10	365	316.090
160	110,9	10	365	404.785
200	138,6	10	365	505.890
250	173,2	10	365	632.180
260	180,1	10	365	657.365
315	218,2	10	365	796.430
400	277,1	10	365	1.011.415
500	346,4	10	365	1.264.725
630	436,5	10	365	1.593.225

Член 15

Во Член 174 ставот (1) се менува и гласи:

„(1) Неовластено преземената електрична енергија и моќност за потрошувачите приклучени на низок напон приклучени преку сопствена трансформаторска станица СН/НН која се користи само за нивни потреби или потрошувачи на среден напон, се пресметува како производ од:

- номинална привидна моќност на трансформаторска станица СН/НН согласно Табелата од овој член
- просечното дневно пресметковно време согласно Табелата од овој член и
- периодот за пресметка согласно Табелата од овој член.

Табелата од ставот (3) се менува и гласи:

Номинална привидна моќност на трансформаторска станица СН/НН kVA	Просечно дневно пресметковно време h/дневно	Период за пресметка денови	Потрошена електрична енергија kWh/годишно
50	10	365	182.500
100	10	365	365.000
160	10	365	584.000

250	10	365	912.500
400	10	365	1.460.000
630	10	365	2.299.500
800	10	365	2.920.000
1000	10	365	3.650.000
1250	10	365	4.562.500

Член 16

Овие Мрежни правила влегуваат во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје

Управител,

м-р инж. **Матијас Шајбелрајтер**, с.р.

Управител,

Дипл.ел.инж. МБА,

м-р **Сашо Салтировски**, с.р.

Бр. 20-1425/1
26 мај 2025 година
Скопје